

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра адміністративного та інформаційного права

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 7. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
(обов'язковий)

Спеціальність	I10 Соціальна робота та консультування
Освітня програма	Соціальне забезпечення
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробник:

(підпис)

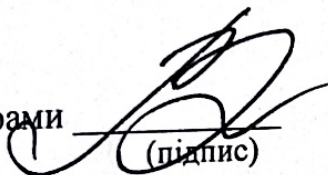
Іван КРАВЧЕНКО, д.ю.н., професор,
професор кафедри адміністративного та
соціального права

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри адміністративного та інформаційного права	протокол від <u>11 червня</u> 2026 р. № <u>10</u>
	Завідувач (підпис) Ірина АРИСТОВА (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

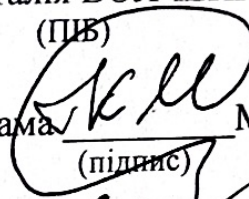

(підпис)

Наталія ВОЛЧЕНКО

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

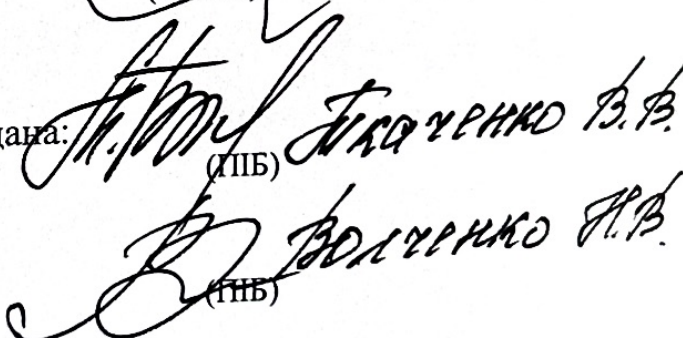

(підпис)

Марина КУЗНЕЦОВА

(ПІБ)

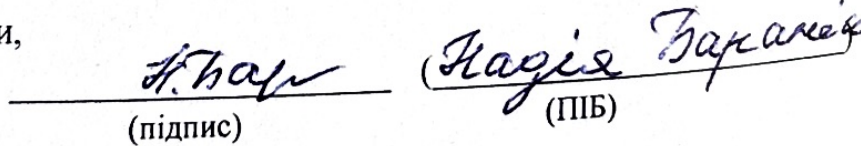
Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра адміністративного та інформаційного права		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма “Соціальне забезпечення” Спеціальність І10 Соціальна робота та консультування		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 1–15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 150 годин -денна -заочна	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні – 44 годин	Практичні /семінарські – 30 годин	Лабораторні – 76 годин
		Лекційні – 8 годин	Практичні /семінарські – 8 годин	Лабораторні – 134 годин
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кравченко Іван Олександрович, д.ю.н., професор проф. кафедри адміністративного та інформаційного права. i.kravchenko@snau.edu.ua Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 123 г		
11.1	Контактна інформація			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень” дозволяє студентам набути ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про сутність і значення професійної діяльності працівника сфери соціального забезпечення, його функції, особистісно-професійні якості, подається професійний портрет фахівця, розкрито основні етапи професійного зростання та компетентнісні виміри майбутньої професії; суть та роль науки у сучасному світі, теоретичні засади методології науково-дослідної діяльності, особливості наукового тексту, види кваліфікаційних робіт студентів та вимоги й основні правила їх написання. Завдання дисципліни: сформулювати у здобувачів освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки результати навчання, що забезпечать досягнення ними відповідних програмних результатів навчання після завершення освітньої програми. Зокрема, освітня компонента “ Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень” формує блок знань, умінь та компетентностей, необхідних для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства; особливостей професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливих проблем, їх причин та наслідків, а також дій щодо їх подолання. За результатами навчання здобувачі мусять вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці, аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із		

		врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин, застосовувати теоретичні знання з основ наукових досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення.
12.	Мета освітнього компонента	Метою є набуття студентами ґрунтовних та систематизованих теоретичних знань про сутність і значення професійної діяльності працівника сфери соціального забезпечення та теоретичні засади методології науково-дослідної діяльності у навчанні та професійній сфері.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на загальноосвітніх знаннях, адже викладається у першому та другому семестрі. Освітній компонент є основою для вивчення таких курсів, як фінансово-правові засади соціального забезпечення, економіко-правові основи договірної діяльності, методи нарахування соціальних пільг, менеджмент соціального забезпечення, маркетинг соціального забезпечення
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності ґрунтується на таких базових засадах, як відповідальність, сумлінність, чесність, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага тощо. Її норми існують у тісному зв'язку із нормами професійної етики. Політика академічної доброчесності направлена на недопущення проявів академічний плагіату, хибного співавторства, приписування результатів колективної діяльності, публікації вигаданих результатів досліджень, виконання на замовлення та продаж академічних текстів тощо. Моніторинг дотримання членами академічної спільноти університету академічної доброчесності покладається на Раду з академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності, Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положенні про порядок перевірки академічних текстів на унікальність. Доступ до документів: https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Перевірка робіт будь-якого рівня на наявність проявів плагіату здійснюється за допомогою систем “Unicheck” та Strikeplagiarism.com. на основі внутрішньої бази університету і відкритих Інтернет-ресурсів. В освітньому середовищі університету формується “нульова” толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, а також систематично здійснюється популяризація та інформування спільноти щодо окресленого вище питання. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України “Про освіту”); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
15.	Ключові слова	Соціальне забезпечення, спеціальність, соціальна робота, професійна діяльність, наука, метод дослідження, методика, наукове дослідження

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК					Як оцінюється РНД?
	ПРН 1	ПРН 9	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	
	Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності та спілкуватися іноземною мовою на рівні, достатньому для навчання та професійної діяльності	Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців	Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців	Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей	Глибоко усвідомлювати значення національної безпеки, збереження Української державності та функціонування інститутів, що її захищають; виявляти громадянську відповідальність і активну залученість у процеси її підтримання, керуючись принципами ціннісно-орієнтованого та етичного лідерства в професійній та громадській діяльності.	
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; особливості професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливі проблеми, їх причини та наслідки, а також дії щодо їх подолання	X				X	Практичні роботи 1,2,3,5, 6,7,8,11,12,13,17,21,22 модульний контроль, іспит
ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці	X		X			Практичні роботи 2,3,4,5, 6,7,9,11,14,15,16,21,23 модульний контроль, іспит
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із		X		X	X	Практичні роботи 4,5, 6,8,11,13,15,16,17,

врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин						18,19,20, 21,22, модульний контроль, іспит
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з основ наукових досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення		X		X	X	Практичні роботи 2,3,5, 6,9,10,11, 14,15,16, 18,19,20, 21,23 модульний контроль, іспит

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Само стійна робота	
	Лк д/з	П.з /семі н. 3 д/з	Лаб. 3 д/з.	д/з	
<i>Тема 1. Вступ до вивчення освітнього компоненту “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень ”</i> Предмет, завдання та функції “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень ” як компоненту освітньої програми “Соціальне забезпечення”. Історичні передумови до виникнення потреби у спеціалістах соціального забезпечення. Вимоги до кваліфікації працівників. Нормативно-правова база соціального працівника. Соціальні послуги, які надає соціальний працівник. Сфери професійної діяльності соціального працівника.	4			4/8	
<i>Тема 2. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення</i> Суть та характеристика професіоналізму у соціальному	2/2	2		5/7	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,2 6, 29

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

забезпеченні. Комплекс професійних функцій соціального працівника. Зміст та характеристика соціальної роботи. Ролі соціального працівника.					
<i>Тема 3. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення</i> Професійні знання і вміння соціального працівника. Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника. Особисті якості працівника у сфері соціального забезпечення: психофізіологічні характеристики, психологічні якості, психолого-педагогічні якості. Професіограма працівника у сфері соціального забезпечення	2/2	2/2		4/4	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 4. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення</i> Причини етичної регламентації соціальної роботи. Категорії етики соціального працівника. Функції етики соціальної роботи та їх характеристика. Принципи етики. Цінності та ціннісні орієнтації. Цінності у діяльності соціального працівника. Етичні дилеми та їх особливості	4	4/2		5/6	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 5. Деонтологія у соціальному забезпеченні</i> Деонтологія соціального забезпечення. Принципи деонтології соціальної сфери. Професійний обов'язок та професійна повинність (зобов'язання). Обов'язок соціального працівника та його особистісне усвідомлення. Поняття відповідальності. Відповідальність соціального працівника та її типологія	2			4/6	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,22,23,26,29
<i>Тема 6. Етикет соціального працівника</i> Етикет у соціальній роботі. Принципи етикету. Спілкування як фактор професійної майстерності соціального педагога. Імідж соціального працівника.	2	2		5/9	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,23,29
<i>Тема 7. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення</i> Професійна підготовка соціальних працівників. Допрофесійна підготовка соціального працівника. Різномірне професійна підготовка соціального працівника. Післядипломне навчання соціального працівника.	2	2		4/8	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29

<i>Тема 8. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”</i> Компетентнісний підхід в освіті. Компетентність та компетенції професійної діяльності. Професійна компетентність соціального працівника	2	2		5/9	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 9. Наука як соціокультурний феномен</i> Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти розвитку. Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки. Наука як система знань, закономірності її розвитку. Гіпотеза, докази та формування теорій. Класифікація науки	2			5/9	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
<i>Тема 10. Науково-дослідна робота студентів спеціальності “Соціальне забезпечення”</i> Суть і основні види та етапи наукових досліджень. Об’єкт, предмет наукового дослідження. Науково-дослідницька діяльність студентів, напрями роботи та організаційна структура. Вибір теми та реалізація дослідження, визначення мети і задач наукового дослідження. Основні форми та етапи наукових досліджень студентів. Розробка структури проблеми. Послідовність і конкретизація. Вивчення історичного аспекту проблеми. Попередній план та складання графіку роботи, план змісту роботи. Принцип системного підходу в наукових дослідженнях.	4/2	4		5/11	2,3,5,8,9,13,15,16,17,18,19,20,24,25,26,27,29
<i>Тема 11. Науковий текст і вимоги до нього</i> Загальна характеристика та особливості наукового тексту. Структура та основні ознаки наукового тексту. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова і стиль наукового викладу. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту. Редагування наукового тексту. Оформлення бібліографічного опису літератури та списку використаних джерел в процесі наукового дослідження.	2	4/2		5/9	
<i>Тема 12. Основні види наукових досліджень студента</i> Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Особливості написання реферату: структура, обсяг, рецензія	6/2	6		5/15	

на реферат. Особливості реферування: основні функції, класифікація, об'єкти, етапи та складові елементи реферування. Основні вимоги до написання тез, доповіді, повідомлення як форми висвітлення підсумків наукової роботи. Особливості написання анотації. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження студента. Підготовка до захисту та захист курсової роботи. Магістерська робота як самостійна навчально-дослідницька праця					
Тема 13. Інформаційна база наукових досліджень Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів. Структура та призначення наукових документів. Принципи збору інформаційного матеріалу.	2			5/7	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
Тема 14. Основи методології науково-дослідної роботи студентів Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Два рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний. Загальна і часткова методологія науки.	2			5/8	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
Тема 15. Методи емпіричного та теоретичного дослідження в соціальній роботі Теоретичне дослідження. Склад теоретичних методів пізнання. Метод абстрагування. Герметичні методи в соціальній роботі. Емпіричне дослідження: спостереження, бесіда, лангітюдний метод, праксометричний метод, метод узагальнення незалежних характеристик, вимірювання, вивчення літератури та інших джерел тощо. Спеціальні методи наукових досліджень: методи збору та узагальнення інформації, аналізу, прогнозування, моделювання, програмно-цільові методи, евристичні	4			5/9	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,23,24,26,29
Тема 16. Організація та проведення соціологічного дослідження Понятійний апарат соціологічного дослідження. Програма соціологічного дослідження. Генеральна та вибіркова сукупності. Методи соціологічного дослідження. Форми звітності про соціологічне дослідження	2	2/2		5/9	1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,13,14,15,16,17,18,29
Всього	44/8	30/8		76/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства; особливості професійної та наукової діяльності у сфері соціального забезпечення; можливі проблеми, їх причини та наслідки, а також дії щодо їх подолання	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, роботи із книгами (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм), інструктажів, бесід	18/4	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - опрацювання книг із подальшим складанням тез, складанням конспекту, написанням реферату, систематизацією зведених оглядів, підготовкою зведеного конспекту	19/33
ДРН 2. Вміти співставляти та порівнювати дані, отримані з різних джерел інформації, визначати вплив мультикомандної співпраці	- проведення практичних занять (розповідь, пояснення, дискусія (евристична та репродуктивна), робота з книгою (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм) з використання опорних конспектів лекцій.	18/4	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - самостійне опрацювання інструкцій до виконання певних практичних робіт та підготовки до їх захисту; опрацювання книг із подальшим складанням схем, таблиць, запис власних думок в процесі порівняння, записом висновків; - самостійна підготовка до тестування різної тематики за курсом.	19/33
ДРН 3. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку соціального забезпечення із врахуванням сучасних досягнень науки та їх впливу на хід розвитку суспільних відносин	- проведення практичних занять з метою ознайомлення студентів із такими методами, як аналітичний, синтезу, індукції, дедукції, компаративним методом, методом комплексного аналізу, соціологічних досліджень та історичним методом з використання опорних конспектів лекцій.	19/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	19/34
ДРН 4. Застосовувати теоретичні знання з основ наукових досліджень при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань,	19/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт;	19/34

досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень у сфері соціального забезпечення	диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.		- проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
Всього годин		74/16		76/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 2 тижня
3.	Практична робота 3. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення	5 балів /5%	До 3 тижня
4.	Практична робота 4. Етикет соціального працівника	5 балів /5%	До 4 тижня
5.	Практична робота 5. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення	5 балів /5%	До 5 тижня
6.	Практична робота 6. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”	5 балів /5%	До 6 тижня
7.	Модульний контроль (контрольна робота)	5 балів /5%	До 7 тижня
8.	Практична робота 7. Науково-дослідна робота студентів спеціальності “Соціальне забезпечення”	7 балів /7%	До 8 тижня
9.	Практична робота 8. Науковий текст і вимоги до нього	7 балів /7%	До 9 тижня
10.	Практична робота 9. Основні види наукових досліджень здобувача	7 балів /7%	До 11 тижня
11.	Практична робота 10. Організація та проведення соціологічного дослідження	7 балів /7%	До 13 тижня
12.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	7 балів /7%	До 15 тижня
13.	Іспит	30 балів /30%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
<i>семестр I (осінній)</i>				
	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Практична робота 1. Характеристика професійної діяльності у сфері соціального забезпечення	Практична робота не виконана або виконана формально; здобувач не розуміє змісту професійної діяльності у сфері соціального забезпечення, не може пояснити основні функції, напрями роботи та роль фахівця у системі соціального захисту.	Здобувач має загальне уявлення про професійну діяльність у сфері соціального забезпечення, але відповідь поверхнева; окремі функції та напрями роботи названо неповно, допускаються неточності у використанні фахової термінології.	Здобувач загалом правильно характеризує професійну діяльність у сфері соціального забезпечення, визначає основні функції, завдання та напрями роботи фахівця; робота логічна, але окремі положення потребують глибшого обґрунтування.	Здобувач повною мірою аргументовано розкриває зміст професійної діяльності у сфері соціального забезпечення, демонструє розуміння функцій, завдань, професійної відповідальності і фахівця, використовує фахову термінологію та робить обґрунтовані висновки.
Практична робота 2. Професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i> Робота не виконана або не відповідає темі; здобувач не може визначити основні професійні якості, компетентності та особистісні характеристики спеціаліста у сфері соціального забезпечення.	<i>1,25-2,5 бали</i> Здобувач частково описує професійний портрет спеціаліста, але характеристика є фрагментарною; професійні якості, знання, уміння та цінності подані неповно або без належного пояснення.	<i>2,75 -3,75 бали</i> Здобувач правильно визначає ключові професійні та особистісні якості фахівця, розкриває значення компетентностей для майбутньої професійної діяльності; можливі незначні неточності або недостатня аргументація.	<i>3,75-5 балів</i> Здобувач створює цілісний і логічний професійний портрет спеціаліста у сфері соціального забезпечення, обґрунтовує значення професійних компетентностей, етичних якостей, комунікативних умінь і здатності працювати з різними категоріями населення.
Практична робота 3. Професійна етика та цінності спеціаліста із соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i> Робота не виконана або містить грубі помилки; здобувач не	<i>1,25-2,5 бали</i> Здобувач має загальне уявлення про професійну етику, але пояснення	<i>2,75 -3,75 бали</i> Здобувач розуміє основні етичні принципи роботи фахівця із соціального	<i>3,75-5 балів</i> Здобувач глибоко розкриває зміст професійної етики та

	розуміє сутності професійної етики, не може пояснити значення конфіденційності, поваги до гідності людини, недискримінації та відповідальності фахівця.	поверхневе; окремі цінності названо без розкриття їх змісту, приклади професійних етичних ситуацій підібрано невдало або неповно.	забезпечення, може застосувати їх до типових професійних ситуацій; відповідь логічна, але потребує глибшого аналізу складних етичних дилем.	цінностей фахівця, аргументовано аналізує етичні ситуації, демонструє розуміння принципів конфіденційності, поваги, недискримінації, клієнтоорієнтованості та професійної відповідальності.
Практична робота 4. Етикет соціального працівника	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Робота не виконана або виконана з істотними помилками; здобувач не розуміє правил професійного етикету, не може пояснити особливості спілкування з отримувачам і соціальних послуг, колегами та представниками установ.	Здобувач частково знає правила професійного етикету, але плутається у нормах ділового спілкування, поведінки в установі, телефонної та електронної комунікації; приклади подано неповно.	Здобувач загалом правильно пояснює правила етикету соціального працівника, може застосувати їх у типових комунікативних ситуаціях; робота виконана логічно, але окремі аспекти потребують уточнення.	Здобувач повно розкриває правила професійного етикету, демонструє вміння моделювати коректну поведінку у складних комунікативних ситуаціях, враховує етичність, тактовність, повагу до клієнта та стандарти ділової комунікації.
Практична робота 5. Етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Робота не виконана або не розкриває тему; здобувач не розуміє логіки професійного становлення, не може назвати основні етапи розвитку фахівця та можливості	Здобувач частково описує професійне зростання, але відповідь непослідовна; етапи розвитку, професійне навчання, самоосвіта та кар'єрні можливості розкриті поверхнево.	Здобувач правильно визначає основні етапи професійного зростання, пояснює значення освіти, практичного досвіду, підвищення кваліфікації та професійної рефлексії; можливі	Здобувач цілісно й аргументовано розкриває етапи професійного зростання у сфері соціального забезпечення, демонструє розуміння ролі безперервного навчання, професійного саморозвитку,

	підвищення кваліфікації.		незначні прогалини в аргументації.	супервізії, етичної зрілості та кар'єрного планування.
Практична робота 6. Компетентнісні виміри спеціальності “Соціальне забезпечення”	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Робота не виконана або містить грубі помилки; здобувач не розуміє поняття компетентності, не може пояснити зв'язок між компетентностями, результатами навчання та майбутньою професійною діяльністю.	Здобувач має загальне уявлення про компетентнісний підхід, але відповідь неповна; окремі компетентності названо без пояснення їх практичного значення для спеціальності “Соціальне забезпечення”.	Здобувач загалом правильно характеризує компетентності спеціальності, пояснює їх зв'язок із професійними функціями та результатами навчання; робота виконана послідовно, але потребує глибшого обґрунтування.	Здобувач повною й системно розкриває компетентнісні виміри спеціальності, аргументовано пояснює значення загальних і фахових компетентностей, пов'язує їх із професійними завданнями, етичними стандартами та практикою соціального забезпечення.
Модульний контроль (письмова контрольна робота)	<i>0-1,25 бали</i>	<i>1,25-2,5 бали</i>	<i>2,75 -3,75 бали</i>	<i>3,75-5 балів</i>
	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання	Залежить від кількості та якості вірних відповідей на запитання
Практична робота 7. Науково-дослідна робота здобувачів спеціальності “Соціальне забезпечення”	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Робота не виконана або виконана формально; здобувач не розуміє сутності науково-дослідної роботи, не може пояснити її значення для підготовки фахівця із соціального забезпечення.	Здобувач має загальне уявлення про студентських науково-дослідну роботу, але відповідь неповна; види, форми та етапи дослідницької діяльності розкрито поверхнево.	Здобувач правильно характеризує основні форми науково-дослідної роботи здобувачів, пояснює її зв'язок із професійною підготовкою та майбутньою практичною діяльністю; можливі незначні неточності.	Здобувач повною розкриває зміст і значення науково-дослідної роботи, пояснює її етапи, форми, результати, зв'язок із аналізом соціальних проблем і вдосконаленням практики соціального забезпечення.
Практична робота 8. Науковий текст і вимоги до нього	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Робота не виконана або містить грубі	Здобувач частково розуміє вимоги до наукового тексту,	Здобувач загалом правильно	Здобувач створює логічний,

	порушення вимог до наукового тексту; здобувач не розуміє структури, стилю, логіки викладу, правил цитування та академічної доброчесності.	але допускає помилки у структурі, формулюванні мети, завдань, висновків, оформленні посилань або використанні наукового стилю.	виконує науковий текст, дотримується основної структури, використовує науковий стиль і посилання; можливі окремі неточності в логіці викладу, оформленні або аргументації.	структурований і грамотний науковий текст, дотримується вимог академічної доброчесності, коректно оформлює посилання, формулює мету, завдання, висновки та використовує наукову термінологію.
Практична робота 9. Основні види наукових досліджень здобувача	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Робота не виконана або не відповідає темі; здобувач не розрізняє основні види студентських наукових досліджень, не може пояснити їх призначення та особливості.	Здобувач частково називає види наукових досліджень, але плутається у їх характеристиках, цілях, структурі та результатах; приклади наведено неповно або невдало.	Здобувач загалом правильно характеризує основні види студентських досліджень, пояснює відмінності між рефератом, тезами, статтею, курсовою роботою, дослідницьким проєктом; можливі незначні неточності.	Здобувач системно розкриває основні види студентських наукових досліджень, пояснює їх мету, структуру, вимоги до виконання та можливості застосування у сфері соціального забезпечення.
Практична робота 10. Організація та проведення соціологічного дослідження	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Робота не виконана або містить грубі помилки; здобувач не розуміє сутності соціологічного дослідження, не може визначити його етапи, методи збору інформації, вибірку та інструментарій.	Здобувач частково розуміє порядок організації соціологічного дослідження, але допускає помилки у формулюванні проблеми, мети, гіпотези, виборі методів або побудові анкети.	Здобувач загалом правильно описує етапи соціологічного дослідження, може сформулювати мету, завдання, визначити методи збору даних і запропонувати базовий інструментарій; можливі окремі недоліки в обґрунтуванні.	Здобувач повною й аргументовано планує соціологічне дослідження, правильно визначає проблему, мету, завдання, гіпотезу, вибірку, методи збору та аналізу даних, враховує етичні вимоги і специфіку досліджень у

				соціальній сфері.
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-1,75 бали</i>	<i>1,75-3,5 бали</i>	<i>3,5 -5,25 бали</i>	<i>5,25-7 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Здобувач не орієнтується в основному теоретичном у матеріалі, не може пояснити базові поняття дисципліни, не розкриває зміст професійної діяльності у сфері соціального забезпечення та основ наукових досліджень; практичне або аналітичне завдання не виконано.	Здобувач частково орієнтується в матеріалі дисципліни, але відповіді неповні, поверхневі або містять суттєві помилки; аналітичне завдання виконано з недоліками, висновки недостатньо обґрунтовані.	Здобувач достатньо володіє теоретичним матеріалом, правильно пояснює основні поняття, професійні функції, етичні вимоги та етапи наукового дослідження; аналітичне завдання виконано загалом правильно, але можливі незначні зауваження.	Здобувач відмінно орієнтується в матеріалі дисципліни, демонструє системне розуміння професійної діяльності у сфері соціального забезпечення та основ наукових досліджень, аргументовано відповідає на питання, грамотно виконує аналітичне завдання і формулює обґрунтовані висновки.

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється здобувачем самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.1. Основні джерела

1. Соціальне забезпечення в Україні : навчальний посібник / В. П. Мельник, З. Е. Скринник, І. В. Жеребило, З. М. Комаринська, Н. Ю. Олійник, Л. К. Семів, О. Р. Сватюк ; за наук. ред. В. П. Мельника, З. Е. Скринник. 2-ге вид., допов. і перероб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. 612 с. URL: <https://ena.lpnu.ua/server/api/core/bitstreams/6ef8675e-81a7-4e82-af82-2f0fc27086e8/content>
2. Дубич К. В. Історія і теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном. Том 1 : навчальний посібник. Львів : Магнолія 2006, 2024. 272 с.
3. Дубич К. В. Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення. Том 2 : навчальний посібник. Львів : Магнолія 2006, 2024. 429 с.
4. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Панченко ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2024. 236 с.
5. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 173 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5ac-d7af81b3d534/content>
6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2023. 488 с.
7. Бойко Ю. П., Тарасова О. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2023. 138 с.
8. Паскаль О. В. Методологія наукових досліджень в соціальній сфері : навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 72 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

9. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Частина 1. Вступ до спеціальності “Соціальне забезпечення”. Конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 49 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)
10. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Методичні рекомендації для практичних занять для студентів 1 курсу спеціальності 232 “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форм навчання освітнього ступеня “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 29 с. (протокол № 4 від 28 квітня 2025 р.)
11. Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень. Методичні вказівки щодо самостійного вивчення дисципліни для здобувачів 1 курсу освітньої програми ІІО “Соціальне забезпечення”, денної і заочної форми здобуття освіти, ступеня вищої освіти “бакалавр” / уклад. Н. В. Волченко – Суми, 2025. – 33 с. (протокол 6 від 4 червня 2025 р.)

6.1.3. Інші джерела

12. Волченко Н. В. Метод кейс-стаді у дослідженні продовольчої безпеки як соціального права людини. *Матеріали міжнародної наукової інтернет-конференції “Актуальні дослідження правової та історичної науки”* (12-13.06.2025). 2025. Випуск 73. URL: https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4164
13. Волченко Н. В. Підготовки спеціаліста з соціального забезпечення в контексті трансформації робочого місця у XXI столітті: підходи освітньої психології. *Габітус*. 2025. № 70. С. 217-271. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2025/70-2025/41.pdf>
14. Волченко Н.В., Бондар Н.А. Політика соціального забезпечення мігрантів у контексті сталого розвитку. *Приватне та публічне право*. 2025. № 1. С. 53–58. URL: http://pp-law.in.ua/archive/1_2025/10.pdf
15. Ішук Л., Яковлева Д. Шляхи підвищення потенціалу фінансування соціального захисту та соціального забезпечення місцевими бюджетами. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-138>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4360>
16. Козарезенко Л., Савченко Н., Кукурудз О. Фінансове забезпечення державних соціальних гарантій в умовах соціально-економічних трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-74>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4598>
17. Козубовська І. В., Козубовський Р. В., Смук О. Т. Формування професійної спрямованості майбутніх фахівців соціономічної сфери. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2024. Вип. 1(54). С. 78–82. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.54.78-82>. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/303815>
18. Логвиненко Т., Варга Н., Попик М. Професійно спрямована науково-дослідницька діяльність студентів як важлива складова підготовки компетентних фахівців. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2024. Вип. 2(55). С. 49–54. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.55.49-54>. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/314302>
19. Мельничук Д. Структура професійної готовності майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2024. Вип. 2(55). С. 55–59. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.55.55-59>. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/314305>
20. Назарова Г., Курицький В. Соціальне забезпечення працівників в умовах трансформації економіки. *Економіка та суспільство*. 2026. Вип. 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-51>. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7461>

21. Павлюк Т. Аналіз соціального забезпечення безробітних на ринку праці у Вінницькому регіоні. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-68>. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5543>

22. Сорокіна Н. Г., Сорокіна Л. І. Етичні аспекти професійної діяльності соціального працівника: виклики сьогодення. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2025. Вип. 1(56). С. 223–227. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.223-227>. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/330101>

23. Степанова Е. Р. Соціальне забезпечення внутрішньо переміщених осіб. *Бізнес Інформ*. 2023. № 1. С. 101–107. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-1-101-107>. URL:

https://www.business-inform.net/article/?abstract=2023_1_0_101_107&year=2023

24. Хорошев М. І. Ефективність системи соціального захисту в Україні в умовах війни. *Бізнес Інформ*. 2024. № 10. С. 268–277. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-10-268-277>. URL: https://www.business-inform.net/article/?abstract=2024_10_0_268_277&year=2024

6.2. Додаткові джерела

25. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

26. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

27. Державної служби зайнятості. Офіційний сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>

28. Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. Офіційний сайт. URL: <https://idss.org.ua>

29. Міністерство соціальної політики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>

30. Соціальна економіка: наукове фахове видання. <https://periodicals.karazin.ua/soceconom>

6.3. Програмне забезпечення

31. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень”, на платформі Moodle, СНАУ, 2023 рік. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5570>